

โครงการสตรียุคใหม่ใส่ใจสุขภาพ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไผ่ ตำบลป่าดังเบชาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

หลักการและเหตุผล

โรคมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านมเป็นโรคมะเร็งที่พบมากในสตรีและเป็นสาเหตุการเสียชีวิตของสตรี และเป็นภาวะเสียที่พบได้มากในสตรีทุกคน ทั้ง ๆ ที่มะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านมเป็นโรคที่สามารถตรวจพบได้ในระยะเริ่มแรกและสามารถรักษาให้หายได้ หากเราดูแลสุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะหลังจากได้รับเชื้อ Humanpapilloma Virus (HPV) ชนิด High risk type ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสที่เป็นสาเหตุของโรคมะเร็งปากมดลูก มีลักษณะเป็นเม็ดเนื้อนิ่วไวรัสทั่วไปแต่เป็นเชื้อที่สามารถติดต่อได้ทางเพศสัมพันธ์ โดยเมื่อรับเชื้อแล้วจะใช้เวลาประมาณ ๑๐-๑๕ ปี เพื่อทำให้ปากมดลูกที่ปกติเปลี่ยนแปลงมาเป็นปากมดลูกที่ผิดปกติจนกระทั่งกลไกเป็นมะเร็งปากมดลูกในที่สุด การค้นหาสตรีที่ปากมดลูกผิดปกติระยะก่อนเป็นมะเร็ง จึงเป็นแนวทางที่ให้ผลคุ้มค่าและมีประโยชน์อย่างมาก ในการช่วยลดการป่วยจากโรคมะเร็งและสามารถทำการรักษาได้รวดเร็ว และทำการตรวจนัดกรอง แต่ความครอบคลุมของการเข้ารับบริการมีเพียงประมาณ ๑๐ % ของสตรีกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น เนื่องจากสตรีไทยมีความละอายเจ้าหน้าที่ทำให้ไม่กล้าเข้ารับการตรวจ อีกทั้งมีหน้าที่ทำงานเป็นกำลังสำคัญในการหาเลี้ยงครอบครัวทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลสุขภาพเท่าที่ควร

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไผ่ ได้มองเห็นถึงปัญหาดังกล่าวและดำเนินความสำคัญของการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม โดยเน้นการเข้ารับบริการในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงยาก ที่ต้องทำงานไม่มีเวลาในการมารับบริการและไม่ยินยอมเข้ารับการตรวจ โดยจัดเพิ่มการให้บริการและสามารถโพรบมาขอนัดรับบริการตามวันที่สะดวกได้ และดำเนินกิจกรรมการส่งต่อเข้ารับการรักษาอย่างทันท่วงที่ กรณีพบผลผิดปกติ ซึ่งเป็นทางหนึ่งในการช่วยลดอัตราป่วยและเสียชีวิตจากโรคมะเร็ง ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

๑. เพื่อให้สตรีอายุ ๓๐ - ๖๐ ปี และกลุ่มที่เข้าถึงยากได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก มากกว่าร้อยละ ๓๐ ต่อปี และกรณีพบผลผิดปกติได้รับการส่งต่อ เข้ารับการรักษาทุกราย
๒. เพื่อให้สตรีอายุ ๓๐ - ๖๐ ปี มีความรู้และทักษะในการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยตนเอง สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของสตรีกลุ่มเป้าหมาย
๓. เพื่อค้นหาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมและมะเร็งปากมดลูกในระยะแรก
๔. เพื่อลดอัตราป่วยและตายด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม
๕. เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับพื้นที่และมีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิผล